

CODUL PENAL ROMÂN

CUPRINDE:

- ☑ CODUL PENAL ÎN VIGOARE, ACTUALIZAT 2009;
- ☑ NOUL COD PENAL (LEGEA NR. 286/2009)

Copyright © 2009 Editura *Nomina Lex*

Toate drepturile rezervate Editurii *Nomina Lex*

Nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată fără acordul scris al Editurii *Nomina Lex*

EDITURA NOMINA LEX

DIRECTOR GENERAL: AV. EDUARD DRAGOMIR

REDACTOR ȘEF: AV. ROXANA PALIȚĂ

TEHNOREDACTOR: MARIETA ILIE

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Codul penal român - București: Nomina Lex, 2009
ISBN 978-973-88153-5-3

343(498)

Editura *Nomina Lex* – www.nominalex.ro

București, Sector 6, Bd. Timișoara, nr. 19,

Bl. C6, Sc. B, Ap. 38

Tel./Fax. 021/413.40.27

Departamentul difuzare carte:

Tel./Fax 021/413.40.27

Tel. 0745.757.098; 0723.845.248

Web site: www.nominalex.ro

Email: ejuridice@yahoo.com

ABREVIERI

alin.	alineatul
apud.	citat după
art.	articolul
C. civ.	Codul civil
Cf.	Conform
C. pen.	Codul penal
C. proc. civ.	Codul de procedură civilă
C. proc. pen.	Codul de procedură penală
Ed.	Editura
M. Of.	Monitorul Oficial al României
n.a. (n.n.)	Nota autorilor (nota noastră)
nr.	numărul
O.G.	Ordonanța Guvernului
O.U.G.	Ordonanța de Urgență a Guvernului
op. cit.	opera citată
p.	pagina
pct.	punctul
S.E.E.	Spațiul Economic European
s.n.	sublinierea noastră
urm.	următoarele
vol.	volumul
U.E.	Uniunea Europeană

CUPRINS GENERAL

Partea I. CODUL PENAL ROMÂN.....	7
Partea a II-a. NOUL COD PENAL (LEGEA NR. 286/2009).....	125

Această lucrare este destinată uzului general.

*Pentru uzul profesional va rugăm să consultați și edițiile oficiale publicate
în Monitorul Oficial al României.*

PARTEA I
CODUL PENAL ROMÂN ÎN VIGOARE
(ACTUALIZAT 2009)

CODUL PENAL ÎN VIGOARE (ACTUALIZAT 2009)

CUPRINS

Art.

PARTEA GENERALĂ	1-154
TITLUL I. Legea penală și limitele ei de aplicare.....	1-16
Capitolul I. Dispoziții preliminare	1-2
Capitolul II. Limitele aplicării legii penale	3-16
Secțiunea I. Aplicarea legii penale în spațiu	3-9
Secțiunea II. Aplicarea legii penale în timp.....	10-16
TITLUL II. Infracțiunea	17-51
Capitolul I. Dispoziții generale	17-19¹
Capitolul II. Tentativa.....	20-22
Capitolul III. Participația.....	23-31
Capitolul IV. Pluralitatea de infracțiuni	32-43
Capitolul V. Cauzele care înlătură caracterul penal al faptei	44-51
TITLUL III. Pedepsele	52-89
Capitolul I. Dispoziții generale	52
Capitolul II. Categoriile și limitele generale ale pedepselor.....	53-53²
Capitolul III. Pedepsele principale aplicabile persoanei fizice	53³-63¹
<i>Secțiunea 0. Regimul de executare a pedepselor principale privative de libertate .....</i>	<i>53³-53⁴</i>
<i>Secțiunea I. Detențiunea pe viață.....</i>	<i>54-55²</i>
<i>Secțiunea II. Închisoarea .....</i>	<i>56-62</i>
<i>Secțiunea III. Amenda.....</i>	<i>63-63¹</i>
Capitolul IV. Pedepsele complementare și pedepsele accesorii aplicabile persoanei fizice	64-71
<i>Secțiunea I. Pedepsele complementare .....</i>	<i>64-70</i>
<i>Secțiunea II. Pedepsele accesorii.....</i>	<i>71</i>
Capitolul IV¹. Pedepsele aplicabile persoanei juridice.....	71¹-71⁷

Capitolul V. Individualizarea pedepselor	72-89
<i>Secțiunea I. Dispoziții generale .....</i>	<i>72</i>
<i>Secțiunea II. Circumstanțele atenuante și agravante .....</i>	<i>73-80</i>
<i>Secțiunea III. Suspendarea condiționată a executării pedepsei .....</i>	<i>81-86</i>
<i>Secțiunea III¹. Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere ....</i>	<i>86¹-86⁶</i>
<i>Secțiunea III². Executarea pedepsei la locul de muncă .....</i>	<i>86⁷-86¹¹</i>
<i>Secțiunea IV. Calculul pedepselor.....</i>	<i>87-89</i>
TITLUL IV. Înlocuirea răspunderii penale	90-98
TITLUL V. Minoritatea	99-110¹
TITLUL VI. Măsurile de siguranță.....	111-118¹
Capitolul I. Dispoziții generale	111-112
Capitolul II. Regimul măsurilor de siguranță	113-118¹
TITLUL VII. Cauzele care înlătură răspunderea penală sau consecințele condamnării.....	119-139
Capitolul I. Amnistia și grațierea	119-120
Capitolul II. Prescripția	121-130
Capitolul III. Lipsa plângerii prealabile și împăcarea părților	131-132
Capitolul IV. Reabilitarea.....	133-139
TITLUL VIII. Înțelesul unor termeni sau expresii în legea penală.....	140-154
PARTEA SPECIALĂ.....	155-361
TITLUL I. Infracțiuni contra siguranței statului	155-173
TITLUL II. Infracțiuni contra persoanei	174-207
Capitolul I. Infracțiuni contra vieții, integrității corporale și sănătății	174-188
<i>Secțiunea I. Omuciderea .....</i>	<i>174-179</i>
<i>Secțiunea II. Lovirea și vătămarea integrității corporale sau a sănătății .....</i>	<i>180-184</i>
<i>Secțiunea III. Avortul .....</i>	<i>185-188</i>
Capitolul II. Infracțiuni contra libertății persoanei.....	189-196
Capitolul III. Infracțiuni privitoare la viața sexuală.....	197-204
Capitolul IV. Infracțiuni contra demnității	205-207
TITLUL III. Infracțiuni contra patrimoniului	208-222

TITLUL IV. Infrațiuni contra avutului obștesc (<i>abrogat</i>)	223-235
TITLUL V. Infrațiuni contra autorității	236-245
TITLUL VI. Infrațiuni care aduc atingere unor activități de interes public sau altor activități reglementate de lege	246-281
Capitolul I. Infrațiuni de serviciu sau în legătură cu serviciul	246-258
Capitolul II. Infrațiuni care împiedică înfăptuirea justiției	259-272
Capitolul III. Infrațiuni contra siguranței circulației pe căile ferate	273-278
Capitolul IV. Infrațiuni privitoare la regimul stabilit pentru unele activități reglementate de lege	279-281
TITLUL VII. Infrațiuni de fals	282-294
Capitolul I. Falsificarea de monede, timbre sau alte valori	282-285
Capitolul II. Falsificarea instrumentelor de autentificare sau de marcare.....	286-287
Capitolul III. Falsuri în înscrisuri	288-294
TITLUL VIII. Infrațiuni la regimul stabilit pentru anumite activități economice.....	295-302²
TITLUL IX. Infrațiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială	303-330
Capitolul I. Infrațiuni contra familiei	303-307
Capitolul II. Infrațiuni contra sănătății publice.....	308-313
Capitolul III. Infrațiuni privitoare la asistența celor aflați în primejdie	314-316
Capitolul IV. Alte infrațiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială	317-330
TITLUL X. Infrațiuni contra capacității de apărare a României	331-355
Capitolul I. Infrațiuni săvârșite de militari	331-347
<i>Secțiunea I. Infrațiuni contra ordinii și disciplinei militare .....</i>	<i>331-337</i>
<i>Secțiunea II. Infrațiuni pe câmpul de luptă .....</i>	<i>338-339</i>
<i>Secțiunea III. Infrațiuni specifice aviației și marinei militare .....</i>	<i>.....</i>
Capitolul II. Infrațiuni săvârșite de militari sau de civili	348-352
Capitolul III. Infrațiuni săvârșite de civili.....	353-355
TITLUL XI. Infrațiuni contra păcii și omenirii	356-361
Dispoziții finale	362-363

CODUL PENAL ROMÂN

- ✓ Adoptat prin Legea nr. 15/1968, publicată în B. Of. nr. 79-79 bis din 21 iunie 1968;
- ✓ Republicat în B. Of. nr. 55-56 din 23 aprilie 1973, în temeiul art. III din Legea nr. 6/1973;
- ✓ Republicat în M. Of. nr. 65 din 16 aprilie 1997, în temeiul Legii nr. 140/1996;
- ✓ Modificat și completat ulterior prin:
- ✓ Decizia Curții Constituționale nr. 463/1997 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 81 alin. (4) din Codul penal, publicată în M. Of. nr. 53 din 6 februarie 1998;
- ✓ Decizia Curții Constituționale nr. 25/1998 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 81 alin. (4) și ale art. 86¹ alin. (4) din Codul penal, publicată în M. Of. nr. 143 din 8 aprilie 1998;
- ✓ Decizia Curții Constituționale nr. 177/1998 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 213 alin. (2) din Codul penal, publicată în M. Of. nr. 77 din 24 februarie 1999;
- ✓ Decizia Curții Constituționale nr. 5/1999 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 214 alin. (3) din Codul penal, publicată în M. Of. nr. 95 din 5 martie 1999;
- ✓ Decizia Curții Constituționale nr. 150/1999 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 217 alin. (6) din Codul penal, publicată în M. Of. nr. 605 din 10 decembrie 1999;
- ✓ Legea nr. 143/2000 privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, publicată în M. Of. nr. 362 din 3 august 2000;
- ✓ Legea nr. 197/2000 pentru modificarea și completarea unor dispoziții din Codul penal, publicată în M. Of. nr. 568 din 15 noiembrie 2000;
- ✓ Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 207/2000 privind modificarea și completarea Codului penal și a Codului de procedură penală, publicată în M. Of. nr. 594 din 22 noiembrie 2000;
- ✓ Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 295/2000 pentru suspendarea aplicării sau abrogarea unor ordonanțe și ordonanțe de urgență ale Guvernului, publicată în M. Of. nr. 707 din 30 decembrie 2000;
- ✓ Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 10/2001 pentru modificarea și completarea O.U.G. nr. 271/2000 privind regimul activităților de transport, comercializare și recuperare a țigeteiului, gazolinei, condensatului și etanului lichid și stabilirea regimului de urmărire și judecare în procedură urgentă a unor fapte penale, publicată în M. Of. nr. 62 din 6 februarie 2001;
- ✓ Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 89/2001 pentru modificarea și completarea unor dispoziții din Codul penal referitoare la infracțiuni privind viața sexuală, publicată în M. Of. nr. 338 din 26 iunie 2001;
- ✓ Legea nr. 456/2001 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 207/2000 privind modificarea și completarea Codului penal și a Codului de procedură penală, publicată în M. Of. nr. 410 din 25 iulie 2001;
- ✓ Legea nr. 20/2002 privind aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 10/2001 pentru modificarea și completarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 271/2000 privind regimul activităților de transport, comercializare și recuperare a țigeteiului, gazolinei, condensatului și etanului lichid și stabilirea regimului de urmărire și judecare în procedură urgentă a unor fapte penale [modifică art. 209 alin. (3) lit. a); introduce alin. (5) la art. 209], publicată în M. Of. nr. 59 din 28 ianuarie 2002;
- ✓ Legea nr. 61/2002 privind aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 89/2001 pentru modificarea și completarea unor dispoziții din Codul penal referitoare la infracțiuni privind viața sexuală, publicată în M. Of. nr. 65 din 30 ianuarie 2002;
- ✓ Legea nr. 169/2002 privind modificarea și completarea Codului penal, a Codului de procedură penală și a unor legi speciale, publicată în M. Of. nr. 261 din 18 aprilie 2002;

- ✓ Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 58/2002 privind modificarea și completarea unor dispoziții din Codul penal referitoare la infracțiuni contra demnității și infracțiuni contra autorității, precum și a unor dispoziții din Codul de procedură penală, publicată în M. Of. nr. 351 din 27 mai 2002;
- ✓ Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 93/2002 pentru modificarea și completarea Codului penal, publicată în M. Of. nr. 453 din 27 iunie 2002;
- ✓ Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 143/2002 pentru modificarea și completarea unor dispoziții din Codul penal și unele legi speciale, în vederea ocrotirii minorilor împotriva abuzurilor sexuale, publicată în M. Of. nr. 804 din 5 noiembrie 2002;
- ✓ Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 109/2004 pentru completarea Codului penal, publicată în M. Of. nr. 1115 din 27 noiembrie 2004;
- ✓ Legea nr. 85/2005 privind aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 109/2004 pentru completarea Codului penal, publicată în M. Of. nr. 303 din 12 aprilie 2005;
- ✓ Legea nr. 160/2005 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 58/2002 privind modificarea și completarea unor dispoziții din Codul penal referitoare la infracțiuni contra demnității și infracțiuni contra autorității, precum și a unor dispoziții din Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial nr. 470 din 2 iunie 2005;
- ✓ Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în M. Of. nr. 653 din 22 iulie 2005;
- ✓ Legea nr. 278/2006 pentru modificarea și completarea Codului penal, precum și pentru modificarea și completarea altor legi, publicată în M. Of. nr. 764 din 7 septembrie 2006 (modifică art. 34 denumirea marginală, art. 35 alin. 4, art. 36 denumirea marginală, art. 37 denumirea marginală și alin. (1) partea introductivă, art. 39 denumirea marginală, art. 42, art. 53 denumirea marginală, pct. 1 lit. c) și pct. 3, denumirea cap. III al titlului III, art. 63 alin. (2) și (3), denumirea cap. IV al titlului III, art. 71, art. 76 partea introductivă și alin. (1) lit. e) și f), art. 78, art. 81 alin. (1) partea introductivă, art. 84, art. 86¹ alin. (1) partea introductivă, art. 86¹ alin. 4, art. 86³ alin. (1) lit. a), alin. (2) și (4), art. 86⁴ alin. 2, art. 90 alin. (1) lit. a), art. 91 lit. c), art. 118, art. 122 alin. (1) partea introductivă, art. 126 alin. (1) partea introductivă și alin. (3), art. 134, art. 146, art. 166¹, art. 168¹, art. 193 alin. (1), art. 239, art. 239¹, art. 247, art. 250, art. 271 alin. (1) și (4), art. 317, art. 335, art. 336, art. 337, art. 353, art. 354; introduce art. 19¹, alin. (3) la art. 21, alin. (5) la art. 35, alin. (2) la art. 40, art. 40¹ art. 40², art. 53¹, art. 53², o nouă secțiune cu art. 53³ și 53⁴ înaintea sect. I la titlul III cap. III, cap. IV¹ cu art. 71¹-71⁷ la titlul III, alin. (3) la art. 72, lit. c¹) la art. 75 alin. (1), alin. (4) la art. 76, alin. (4) la art. 80, alin. (1¹) la art. 122, alin. (3) la art. 122, alin. (1¹) și (1²) la art. 126, art. 141¹, lit. g) la art. 176 alin. (1), art. 253¹, alin. (5) la art. 271, art. 285¹; abrogă art. 56, art. 58, art. 81 alin. (3) și (4), art. 86¹ alin. (3), art. 86⁷ alin. (3), art. 205, art. 206, art. 207 și art. 236¹, art. 304, art. 327; înlocuiește, în cuprinsul Codului Penal și a altor acte normative în vigoare, expresia „pedepse complimentare” cu expresia „pedepse complementare”);
- ✓ Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 60/2006, pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală, precum și pentru modificarea altor legi, publicată în M. Of. nr. 764 din 7 septembrie 2006 [modifică art. 35 alin. (5)];
- ✓ Decizia Curții Constituționale nr. 62 din 18 ianuarie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I pct. 56 din Legea nr. 278/2006 pentru modificarea și completarea Codului penal, precum și pentru modificarea și completarea altor legi, publicată în M. Of. nr. 104 din 12 februarie 2007;
- ✓ Legea nr. 337 din 3 decembrie 2007 pentru completarea art. 195 din Codul penal, publicată în M. Of. nr. 841 din 8 decembrie 2007;
- ✓ Legea nr. 58 din 19 martie 2008 pentru completarea art. 258 din Codul penal, publicată în M. Of. nr. 228 din 25 martie 2008;
- ✓ Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 198 din 4 decembrie 2008, privind modificarea și completarea Codului penal, publicată în M. Of. nr. 824 din 8 decembrie 2008.

PARTEA GENERALĂ

TITLUL I

Legea penală și limitele ei de aplicare

Capitolul I Dispoziții preliminare

Art. 1. Scopul legii penale. Legea penală apără, împotriva infracțiunilor, România, suveranitatea, independența, unitatea și indivizibilitatea statului, persoana, drepturile și libertățile acesteia, proprietatea, precum și întreaga ordine de drept.

Art. 2. Legalitatea incriminării. Legea prevede care fapte constituie infracțiuni, pedepsele ce se aplică infractorilor și măsurile ce se pot lua în cazul săvârșirii acestor fapte.

Capitolul II Limitele aplicării legii penale

Secțiunea I

Aplicarea legii penale în spațiu

Art. 3. Teritorialitatea legii penale. Legea penală se aplică infracțiunilor săvârșite pe teritoriul României.

Art. 4. Personalitatea legii penale. Legea penală se aplică infracțiunilor săvârșite în afara teritoriului țării, dacă făptuitorul este cetățean român sau dacă, neavând nici o cetățenie, are domiciliul în țară.

Art. 5. Realitatea legii penale. (1) Legea penală se aplică infracțiunilor săvârșite în afara teritoriului țării, contra siguranței statului român sau contra vieții unui cetățean român, ori prin care s-a adus o vătămare gravă integrității corporale sau sănătății unui cetățean român, când sunt săvârșite de către un cetățean străin sau de o persoană fără cetățenie care nu domiciliază pe teritoriul țării.

(2) Punerea în mișcare a acțiunii penale pentru infracțiunile prevăzute în alineatul precedent se face numai cu autorizarea prealabilă a procurorului general.

Art. 6. Universalitatea legii penale. (1) Legea penală se aplică și altor infracțiuni decât celor prevăzute în art. 5 alin. (1), săvârșite în afara teritoriului țării, de un cetățean străin sau de o persoană fără cetățenie care nu domiciliază pe teritoriul țării, dacă:

a) fapta este prevăzută ca infracțiune și de legea penală a țării unde a fost săvârșită;

b) făptuitorul se află în țară.

(2) Pentru infracțiunile îndreptate împotriva intereselor statului român sau contra unui cetățean român, infractorul poate fi judecat și în cazul când s-a obținut extrădarea lui.

(3) Dispozițiile alineatelor precedente nu se aplică în cazul când, potrivit legii statului în care infractorul a săvârșit infracțiunea, există vreo cauză care împiedică punerea în mișcare a acțiunii penale sau continuarea procesului penal ori executarea pedepsei, sau când pedeapsa a fost executată ori este considerată ca executată. Când pedeapsa nu a fost executată sau a fost executată numai în parte, se procedează potrivit dispozițiilor legale privitoare la recunoașterea hotărârilor străine.

Art. 7. Legea penală și convențiile internaționale. Dispozițiile cuprinse în art. 5 și art. 6 se aplică, dacă nu se dispune altfel printr-o convenție internațională.

Art. 8. Imunitatea de jurisdicție. Legea penală nu se aplică infracțiunilor săvârșite de către reprezentanții diplomați ai statelor străine sau de alte persoane care, în conformitate cu convențiile internaționale, nu sunt supuse jurisdicției penale a statului român.

Art. 9. Extrădarea.¹ Extrădarea se acordă sau poate fi solicitată pe bază de convenție internațională, pe bază de reciprocitate și, în lipsa acestora, în temeiul legii.

Secțiunea II

Aplicarea legii penale în timp

Art. 10. Activitatea legii penale. Legea penală se aplică infracțiunilor săvârșite în timpul cât ea se află în vigoare.

Art. 11. Neretroactivitatea legii penale. Legea penală nu se aplică faptelor care, la data când au fost săvârșite, nu erau prevăzute ca infracțiuni.

¹ Cu privire la extrădare, a se vedea și: Legea nr. 302 din 28 iunie 2004, privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, publicată în M. Of. nr. 594 din 1 iulie 2004; Convenția europeană privind extrădarea, încheiată la 13 decembrie 1957; Convenția privind procedura simplificată de extrădare între statele membre ale Uniunii Europene din 10 martie 1995; Convenția din 27 septembrie 1996 privind extrădarea între statele membre ale Uniunii Europene; Decizia-cadru a Consiliului Uniunii Europene din 13 iunie 2002 privind mandatul de arestare european și procedurile de predare între statele membre.

Art. 12. Retroactivitatea legii penale. (1) Legea penală nu se aplică faptelor săvârșite sub legea veche, dacă nu mai sunt prevăzute de legea nouă. În acest caz executarea pedepselor, a măsurilor de siguranță și a măsurilor educative, pronunțate în baza legii vechi, precum și toate consecințele penale ale hotărârilor judecătorești privitoare la aceste fapte, încetează prin intrarea în vigoare a legii noi.

(2) Legea care prevede măsuri de siguranță sau măsuri educative se aplică și infracțiunilor care nu au fost definitiv judecate până la data intrării în vigoare a legii noi.

Art. 13. Aplicarea legii penale mai favorabile. (1) În cazul în care de la săvârșirea infracțiunii până la judecarea definitivă a cauzei au intervenit una sau mai multe legi penale, se aplică legea cea mai favorabilă.

(2) Când legea anterioară este mai favorabilă, pedepsele complementare¹ care au corespondent în legea penală nouă se aplică în conținutul și limitele prevăzute de aceasta, iar cele care nu mai sunt prevăzute în legea penală nouă nu se mai aplică.

Art. 14.² Aplicarea obligatorie a legii penale mai favorabile în cazul pedepselor definitive. (1) Când după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare și până la executarea completă a pedepsei închisorii sau amenzii a intervenit o lege care prevede o pedeapsă mai ușoară, sancțiunea aplicată, dacă depășește maximumul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită, se reduce la acest maxim.

(2) Dacă după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare la detențiune pe viață și până la executarea ei a intervenit o lege care prevede pentru aceeași faptă pedeapsa închisorii, pedeapsa detențiunii pe viață se înlocuiește cu maximumul închisorii prevăzut pentru acea infracțiune.

(3) Dacă legea nouă prevede în locul pedepsei închisorii numai amenda, pedeapsa aplicată se înlocuiește cu amenda, fără a se putea depăși maximumul special prevăzut în legea nouă. Ținându-se seama de partea executată din pedeapsa închisorii, se poate înlătura în totul sau în parte executarea amenzii.

(4) Pedepsele complementare³, măsurile de siguranță, precum și măsurile educative neexecutate și neprevăzute în legea nouă, nu se mai execută, iar cele care au corespondent în legea nouă se execută în conținutul și limitele prevăzute de această lege

---

¹ Potrivit art. II din Legea nr. 278/2006 pentru modificarea și completarea Codului penal, precum și pentru modificarea și completarea altor legi, expresia „pedepse complementare” din cuprinsul Codului penal sau a altor acte normative în vigoare se înlocuiește cu expresia „pedepse complementare”.

² Conform dispozițiilor art. 2 din Decretul-lege nr. 6/1990, publicat în M. Of. nr. 4 din 8 ianuarie 1990, toate dispozițiile privind pedeapsa cu moartea din Codul penal, Codul de procedură penală și alte acte normative sunt considerate că se referă la pedeapsa detențiunii pe viață.

³ Potrivit art. II din Legea nr. 278/2006 pentru modificarea și completarea Codului penal, precum și pentru modificarea și completarea altor legi, expresia „pedepse complementare” din cuprinsul Codului penal sau a altor acte normative în vigoare se înlocuiește cu expresia „pedepse complementare”.

(5) Când o dispoziție din legea nouă se referă la pedepse definitiv aplicate, se ține seama, în cazul pedepselor executate până la data intrării în vigoare a acesteia, de pedeapsa redusă sau înlocuită potrivit dispozițiilor alineatelor precedente.

Art. 15. Aplicarea facultativă a legii penale mai favorabile în cazul pedepselor definitive. (1) Când după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare și până la executarea completă a pedepsei închisorii a intervenit o lege care prevede o pedeapsă mai ușoară, iar sancțiunea aplicată este mai mică decât maximul special prevăzut de legea nouă, ținându-se seama de infracțiunea săvârșită, de persoana condamnatului, de conduita acestuia după pronunțarea hotărârii sau în timpul executării pedepsei și de timpul cât a executat din pedeapsă, se poate dispune fie menținerea, fie reducerea pedepsei. Pedeapsa aplicată nu poate fi coborâtă sub limita ce ar rezulta din reducerea acestei pedepse proporțional cu micșorarea maximului special prevăzut pentru infracțiunea săvârșită.

(2) Dispozițiile art. 14 alin. (5) se aplică și în cazul condamnărilor arătate în prezentul articol, executate până la data intrării în vigoare a legii noi, pedeapsa din hotărâre reducându-se cu o treime.

Art. 16. Aplicarea legii penale temporare. Legea penală temporară se aplică infracțiunii săvârșite în timpul când era în vigoare, chiar dacă fapta nu a fost urmărită sau judecată în acel interval de timp.

TITLUL II

Infracțiunea

Capitolul I

Dispoziții generale

Art. 17. Trăsăturile esențiale ale infracțiunii. (1) Infracțiune este fapta care prezintă pericol social, săvârșită cu vinovăție și prevăzută de legea penală.

(2) Infracțiunea este singurul temei al răspunderii penale.

Art. 18. Pericolul social al faptei. Faptă care prezintă pericol social în înțelesul legii penale este orice acțiune sau inacțiune prin care se aduce atingere uneia dintre valorile arătate în art. 1 și pentru sancționarea căreia este necesară aplicarea unei pedepse.

Art. 18¹. Fapta care nu prezintă pericolul social al unei infracțiuni.¹

(1) Nu constituie infracțiune fapta prevăzută de legea penală, dacă prin atingerea minimă adusă uneia din valorile apărute de lege și prin conținutul ei concret, fiind lipsită în mod vădit de importanță, nu prezintă gradul de pericol social al unei infracțiuni.

(2) La stabilirea în concret a gradului de pericol social se ține seama de modul și mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmarea produsă sau care s-ar fi putut produce, precum și de persoana și conduita făptuitorului.

(3) În cazul faptelor prevăzute în prezentul articol, procurorul sau instanța aplică una din sancțiunile cu caracter administrativ prevăzute în art. 91.

Art. 19. Vinovăția. (1) Vinovăție există când fapta care prezintă pericol social este săvârșită cu intenție sau din culpă.

1. Fapta este săvârșită cu intenție când infractorul:

a) prevede rezultatul faptei sale, urmărind producerea lui prin săvârșirea acelei fapte;

b) prevede rezultatul faptei sale și, deși nu-l urmărește, acceptă posibilitatea producerii lui.

2. Fapta este săvârșită din culpă când infractorul:

a) prevede rezultatul faptei sale, dar nu-l acceptă, socotind fără temei că el nu se va produce;

b) nu prevede rezultatul faptei sale, deși trebuia și putea să-l prevadă.

(2) Fapta constând într-o acțiune săvârșită din culpă constituie infracțiune numai atunci când în lege se prevede în mod expres aceasta.

(3) Fapta constând într-o inacțiune constituie infracțiune fie că este săvârșită cu intenție, fie din culpă, afară de cazul când legea sancționează numai săvârșirea ei cu intenție.

Art. 19¹. Condițiile răspunderii penale a persoanelor juridice.² (1) Persoanele juridice, cu excepția statului, a autorităților publice și a instituțiilor publice care desfășoară o activitate ce nu poate face obiectul domeniului privat, răspund penal pentru infracțiunile săvârșite în realizarea obiectului de activitate sau în interesul ori în numele persoanei juridice, dacă fapta a fost săvârșită cu forma de vinovăție prevăzută de legea penală.

(2) Răspunderea penală a persoanei juridice nu exclude răspunderea penală a persoanei fizice care a contribuit, în orice mod, la săvârșirea aceleiași infracțiuni.

---

¹ Potrivit Deciziei nr. XXXV/2006 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, publicată în M. Of. nr. 368 din 30 mai 2007: „În cazul săvârșirii de către aceeași persoană a unor fapte concurente care, în accepțiunea textului de lege menționat, nu prezintă gradul de pericol social al unor infracțiuni, se va aplica o singură sancțiune cu caracter administrativ, conform dispozițiilor art. 91 din Codul penal”.

² Art. 19¹ a fost introdus prin art. I pct. 1 din Legea nr. 278 din 4 iulie 2006 pentru modificarea și completarea Codului penal, precum și pentru modificarea și completarea altor legi, publicată în M. Of. nr. 601 din 12 iulie 2006.

Capitolul II Tentativa

Art. 20. Conținutul tentativei. (1) Tentativa constă în punerea în executare a hotărârii de a săvârși infracțiunea, executare care a fost însă întreruptă sau nu și-a produs efectul.

(2) Există tentativă și în cazul în care consumarea infracțiunii nu a fost posibilă datorită insuficienței sau defectuoșității mijloacelor folosite, ori datorită împrejurării că în timpul când s-au săvârșit actele de executare, obiectul lipsea de la locul unde făptuitorul credea că se află.

(3) Nu există tentativă atunci când imposibilitatea de consumare a infracțiunii este datorită modului cum a fost concepută executarea.

Art. 21. Pedepsirea tentativei. (1) Tentativa se pedepsește numai când legea prevede expres aceasta.

(2) Tentativa se sancționează cu o pedeapsă cuprinsă între jumătatea minimului și jumătatea maximului prevăzute de lege pentru infracțiunea consumată, fără ca minimul să fie mai mic decât minimul general al pedepsei. În cazul când pedeapsa prevăzută de lege este detențiunea pe viață, se aplică pedeapsa închisorii de la 10 la 25 de ani.

(3)¹ În cazul persoanei juridice, tentativa se sancționează cu amendă cuprinsă între minimul special și maximul special al amenzii prevăzute de lege pentru infracțiunea consumată, reduse la jumătate. La această pedeapsă se pot adăuga una sau mai multe pedepse complementare.

Art. 22. Desistarea și împiedicarea rezultatului. (1) Este apărât de pedeapsă făptuitorul care s-a desistat ori a împiedicat mai înainte de descoperirea faptei producerea rezultatului.

(2) Dacă actele îndeplinite până în momentul desistării sau împiedicării producerii rezultatului constituie o altă infracțiune, se aplică pedeapsa pentru acea infracțiune.

Capitolul III Participația

Art. 23. Participanții. Participanți sunt persoanele care contribuie la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală în calitate de autori, instigatori sau complici.

Art. 24. Autorul. Autor este persoana care săvârșește în mod nemijlocit fapta prevăzută de legea penală.

¹ Alin. (3) al art. 21 a fost introdus prin art. 1 pct. 2 din Legea nr. 278/2006.